

ORAVECZ IMRE

ALKONYNAPLÓ II.

(Redukció) Hetek óta nem sétálok a Tarna-parton, nem biciklizek Rácfalura. Rosszul osztom be az időm? Több lett a teendőm, és kevesebb az erőm? Mintha ígéretet tettem volna valakinek, és most megszegném. Emiatt lelkipurdalásom van. Nevetséges. Így hagyok majd el lassan mindent, ami nem feltétlenül szükséges.

(Kísérőszöveg) Ha csináltatok valamit, mert szükséges (fog, szemüveg, lúdtalpbetét stb.), vagy ha megjavítottok valamit, esetleg újat veszek helyette (fűnyíró, telefon, kapucsenegő stb.), L. sose mulasztja el megjegyezni: *kitart ez már neked, amíg élsz.*

(Tömegmészárlás) Volt egy száraz, esőtlen hét. A meztelencsigák többsége ezt a földben, kövek, deszkák alatt vészelte át. A ház körüliek a terasz alatti borostyánosban húzták meg magukat, és most, hogy visszaváltozott az idő, és megint gyakran esik, tucatszám bújnak elő, és elindulnak tisztázatlan céljaik felé. De itt vagyok, pár centi megtétele után rájuk illesztem a szike pengéjét, és kettészelem őket. Hullámokban jönnek, és miután végzek az elsőt alkotókkal, a másodikbeliekkel meg a többivel már könnyebb a dolgom. Azok ugyanis nem masíroznak tovább, hanem a terített asztalt látva egyből halott társaiknak esnek, és buzgón eszik őket. Ezzel megkönnyítik dolgomat, mert nem kell mindjárt öldökölnöm, és lélegzetvételnymi szünethez jutok. Vagy ha több nem is, de annyi időm két hullám közt mindenképpen van, hogy megtisztítom a ragasztószerű beltartalomtól a szerszámomat. Ezúttal így járok el a kellemetlen invázorokkal, és folytatom, míg meg nem ritkulnak annyira, hogy kettesével, hármasával jönnek, és elég, ha akkor cselekszem, mikor már nagyobb számban összegyűltek. De az is megesik, hogy megundorodom a látványtól, és a holtakat az élőkkal együtt besöpöröm a borostyán közé, és hagyom a fenébe az egészet.

(Kínálat) Megdagadt a bal lábfejem. Utánanézttem lehetséges okainak: 1. mélyvénás trombózis, 2. nyiroködéma, 3. pajzsmirigy-alulműködés. Melyiket válasszam?

(Következmény) Július, és idén még nem voltam Legyezőben. Ez azt jelenti, hogy tavasszal kihagytam a trenka, vadkörte, galagonya, csipke virágzását. Remélem, az ökörfarkkóróét augusztusban nem fogom.

(Úti hír) M. L. az osztálytársaival úton van Montenegróba. Sms-ben azt írja, hogy Dubrovnik közelében járnak. Dubrovnik! Egyetemista koromban két hetet töltöttem ott T.-vel, akit örökké gondoltam szeretni. Plusz a város, a tenger, a délszaki növényzet és a szabadság levegője, mert a volt Jugoszláviáé az otthonihoz képest annak éreztük! Jó volna utalni erre a valaha oly fontos eseményre. De nem bensőséges már a kapcsolatunk. Meg talán nem is érdekelné.

(Decline) Újraolvasom Steinbecktől az *East of Edent*. Ha jól számolom, harmadszorra. Ismerős nyelvi tájakon járok, mégis olykor alapszavakat kell szótároznom. Angolom is hanyatlik.

(*Ultima ratio*) T. hatvanéves erdőmunkás, és három válással a háta mögött hosszú távú tervei vannak egy lánnyal. Figyelmeztetem a nagy korkülönbséggel járó veszélyekre meg arra, hogy összeütközésbe kerülhet a törvénnyel is, mert az illető még fiatalkorú. – Nem jó egyedül – feleli. – Azt mondd? – kérdem. – Azt – erősíti meg.

(*Július*) Hallom a szarkát, a szajkót, a gerlét, örvös galambot, de a kakukk, a sárgarigó, a nádi poszáta hangja nélkül olyan üres a nyár.

(*Szentjánosbogarak*) Hosszú évekim nem, most viszont három estén át is észleltem őket a sötétben. Nem röpködtek a levegőben, nyugalmi helyzetben voltak a borostyánleveleken a terasz szélén és a fűben az udvaron. Felgyulladtak, földöntúli zöldes fénnel világítottak, aztán kihunytak. Ezt a ciklust ismételték, egymástól függetlenül, felváltva vagy egyszerre. Először nem fogtam fel mindjárt, mi ez a jelenség, de mikor tudatosult bennem, megrendültem, mert az a régi éjszaka jutott eszembe, mikor gyerekkoromban először láttam ilyet, és naívan azt hittem, valami csoda, amelyben azért részesülök, mert aznap apám fogalmai szerint jó gyerek voltam, vagy legalábbis nem volt rám panasza.

(*Gólyák*) A belvíz elárasztotta, feltört Szárazrét ugyancsak gazdag lehet táplálékban, mert sűrűn látogatják a gólyák. Az udvarról a fáktól, házaktól sem ezt a desztinációt, sem a másikat, a két utcával odébb lévő fészküket nem látom, de őket magukat igen, mert alacsony légi folyosójuk a telkem felett nyúlik el. A költési és a nevelési szakban kizárólag a szülők használták, de miután a fiókák megtanultak repülni, és belátták, hogy két pont között a leg-rövidebb út az egyenes, követik példájukat, és megnőtt a forgalom. Az öregeket hovatöbb már lehetetlen megkülönböztetni, mert nem etetnek, nem szállítanak többé semmit a csőrükben, hanem ők is helyben elfogyasztják a zsákmányt.

(*Madárijesztő*) Megszántam magam, és elárvult konyhakertemben ötször háromszemnyi kukoricát vettem. Kikelt. Csökkent, de túlélte két jégverést, és már csövel. Hogy ne egyék el előlem a madarak a termést, három lécből, sosem viselt sárga esőnadragból, kiselejtezett faközöld pizsamafelsőből, halloweenarcmaszkból és lyukas szalmakalapból madárijesztőt szerkesztettem, és mögéjük állítottam. Hogy távol tartja-e majd a szárnyas tolvajokat, nem tudom, de engem az első napokban mindig megijesztett, mert valahányszor oda esett a pillantásom a teraszról, azt hittem, valaki idegen van ott.

(*Semmi...*) Semmi nem olyan, mint volt, mint amilyennek lennie kellett volna.

(*Néha...*) Néha úgy emlékszem az életemre, mintha nem velem történt volna.

(*Diszkréción*) M. L.-t felvették az E. L. Egyetemre, biológia szakra. Ez megnyugtat, de hogy miért éppen a biológiát választotta, nem árulja el. Tudom, persze, hogy a gimiben előnyben részesítette a természettudományi tárgyakat, de matekból, fizikából, kémiából ugyanilyen jó volt.

(*Óhaj*) Megfigyeltem, hogy ha elfelejtek vagy elvétek valamit, újabban lehülyézem magam. Legyen még úgy is, hogy megdicsérem.

(*Akira*) Nem akar felnőni. Már hároméves, és olyan játékos, mint egy hat hónapos kölyökkutya.

(*Megállt idő*) M. K., ha él még, hetvenegy éves, de bennem tizenhét maradt.

(Hol?) M. L.-t szemlátomást irritálja, ha megsimogatom vagy titkon megérintem. Hol van a kisfiú, aki esténként úgy aludt el, hogy fognom kellett a kezét?

(Kommunikáció) Etetés után A. mindig a karámkerítéshez jön, feje magasságában a rács közén kidugja a jobb mellső lábát, és várja, hogy megérintsem. Miután ezt megtettem, elveszi, és elégedetten elmegy emészteni.

TOMAJI ATTILA

ADRIAI NÉGYES

Tenger, hajnal

A kert őrzi még a sötétet,
tenger hangját, hátad ívét,
lehetőségét a szökésnek,
napfelkelte hamis hírét.

Minden befejezetlen, forr
s hullámszik az ablak alatt,
sirály sikolt s újra sikolt,
tisztá tartam, tapasztalat.

Ez marad, ez a rögzült kép
s száz elégett fabula,
víz és föld s fölöttünk az ég,
évek korma, hamuja.

Tenger, reggel

Ó, nap eleje, te ostoba,
mindig utáltalak, semmire-
való, hangolatlan zongora,
káromlásba fulladt szentmise,

hogyan kezdeni kell megint,
mérni az örök zúgásban
a perceket – Meglegyint
éveim romlott húsában

valami formát hazudó,
gyorsan elmúló fényhasáb,
lejtőre vitt, kifakuló
élet, növekvő éjszakák.

Tenger, délután

Nedves hajjal fut a szél,
megérint, hozzánk is szól,
menekül, mégis beszél
nagy fehér felhők alól.

Sötét sóhajtozás, nappali
álmok, izzadó fatörzsek,
a szavakat mindig hallani,
az ágak nőnek, letörnek.

Mint tenger követ, homokot,
kiterítéd mohó testedet,
ölbé fúl öled, homlokod,
észre se vetted, már este lett.

Tenger, éjszaka

Egész délután este volt.
Ott, hol mély a víz, mint
gyors madárszó után a csend,
árbóc s vitorla ring.

Házunk erős, némán fekszünk,
a törékeny biztonság
megigézi az esteket.
Ringunk mi is, citromfák

kint a sötétben. A nyitott
szív veresége, hogy érez,
már nincs maradása sehol,
s hiába nyílna az éden,

mindenbe beleakad
a halál hideg foga:
ne nézz vissza, szerelmem,
megvakít, ne nézz oda –

MUGGIA

Úgy írom a verset itt, mint slendrián,
tengermúltba elmerült, sápadt kisdíák,
néma villanások közt az Adrián –
Ott úsznak a gyerekkori relikviák,

a ház, kert, bicikli, egy régi könyv,
a búzavirágszemű bicebóca
(mindannyiunk közül a legkülönb),
mind már ott, ahol lebeg az a bója.

Minden messze suttog. S hány ölelés,
míg megérkezhattünk. Messziről jöttünk,
hiszen több anya szült ide minket,
s ezer évek vájtak eget fölöttünk.

Régi szívünket lemeszelték, idő
dobog a vakolat alatt, emlékektől
süllyed az alkonyat, egy ócska cipő
a homokban, hullámok testről, lélekről.

Kagylók a nyakad körül, s körül a haza,
a tenger – tartja a lebegő testeket,
mélykék karjával karol az örök anya,
tisztára nyal, s elsodor téged, engemet.

Aki végleg eltűnt, boldog csak az lehet.

TERÉK
ANNA

SZÁZ FORRÓ TŰ

John

A nyár hirtelen izzás,
elképzелhetetlenül
forró a nap.

Néztem felé, mintha
lejött volna az égről,
arcom előtt lángolt,
mégsem volt árnyék
alattam.

Az óceán partján álltam,
izmaim érezték a végtelent,
hogy akárhány mozdulatra
is lennék képes, véget érek,
hamarosan eltűnők innen.

Fehér az árnyékom,
sovány vagyok, alig látszom,
mint aki lassan kopik ki
a világból.
Addig fehéredek
kívül és belül,
míg el nem felejt végre
mindenki.
Elfelejtik, mit mondtam,
hol voltam, hogyan nevettem.

Pedig élek,
nagy utat tesz meg a szívem
mindennap, jéggé fagyva,
a föld tengelye körül.
Szívem alatt fut a láb,
körülötte mozdul a kezem.
Zuhan a kórházi ágyon
kiterített testem.

Vészjóslóan
ismétlődtek a napok.
És én minden reggel próbáltam
halálra rémisztetni magam:
üvöltöttem az utcán,
állatokat ütöttem el,
annytit ittam, amennyit apám,
vállamra csorgott a nyálam
a tablettáktól, ki sem nyitottam
a szemem hat napig,
aztán hagytam, hogy karomba
száz forró tűt döfjenek.

Csak hogy tudjak érezni megint.
De üres maradt minden,
hiába tűzött szemembe a nap,
jég volt a mellkasomban,
a gép a bordák közt elhallgatott.

Mert még ott, Jugoszlávia felett,
mikor a levegőben
hátam az üléshez tapadt,
bőgött bennem is
a repülőgépmotor,
bordák közt rázta szívemet,
a fejemben zakatolt.
Közben attól félttem:
szét fog hullani ez a gép,
széthullik vele az egész világ, és
nem marad semmi körülöttem.
Kizuhan testem az űrbe, aztán
az idők végezetéig
megfagyva lebegek majd,
beleragadva egyetlen mozdulatba.

Azóta nem érzek semmit,
a testem emlékszik csak.
Az a valóságos, ami fáj.
Amikor baj van, nagy baj.
Olyankor érzem, hogy élek,
akkor tolja hozzám közel
arcát az élet,
szempillámon érzem
szuszogását.
A fájdalom ad éles kontúrokat,
körberajzolja testem
az ujjával.

Milliódolláros gépekbe ültettek,
drága bombáikat a kezembe adták,
ölemben vittem a szabadságot,
teleraktam vele a gépek gyomrát,
súlyukra emlékszik a karom.
Kentem arcomra a nehézfémeket,
ólom volt a fogam,
súlyos volt a szám.
Milliódolláros gépekben ültem,
vittem a szabadságukat,
lenyeltem a kedvükért
kétszáz széntablettát,
most még sincs munkám,
a vérem fehér,
lábam elé hullik a hajam.

Álltam az óceán partján,
karomban fáj
száz forró tű nyoma.
Izmaim feszültek, tudtam:
számonkérlek hamarosan
mindegyik mozdulatomat.
Azt is, amivel kioldottam
Jugoszlávia felett a bombát.

Porrá rágja testem a föld,
magába issza fehér vérem
a sivatag.

Rád fekszem, világ,
fordulj velem a végtelenbe.
Bennem, mint egy gép,
bögni fog a düh,
számból hallatszik a csikorgás.

Ilyen szájjal nem lehet
beszélni, csókolni,
a világ másik felére
indulni, Júliához.
Törött testtel maradok
fekve egy kórházi ágy
vékony matracán.

**BALOGH
ÁDÁM**

ROUTE 44

Addig tart az életed, míg az út végéig érsz,
súgja esti futás közben egy hang.
Micsoda örültség! Az életet időben mérjük,
nem távolságban. De ha igazat mond,
akkor legalább tudom, meddig tart ez az egész.
Nálam az irányítás, szabályozhatom,
mikor érek a hídhöz, ameddig minden este futok.

Még öt kilométer, bőven van idő,
csak az út felénél járok, ebben a tempómban még fél óra.
Lassítok, hogy minél később legyen vége,
de így sem tarthat tovább másfél óránál.
Közben futótársammá szegődnek az emlékek.
Muszáj újra látni mindent, de másfél óra kevés.
Mérséklem az iramot, lassul az emlékezés,
gyorsítok, gyorsul az emlékezés is.
Sehogy sem jó. Így túl hamar érek a hídhöz.
Még a felénél sem tartok: Azelőtt lesz vége,
hogy megérkeznék ebbe a futócipőbe,
amitől az örök életet vártam.

Ha visszafordulok, s hazafutok,
biztonságban leszek.
Alszok egyet, és másnapra semmivé válik ez az egész.
Nem fordulhatsz vissza, szólal meg újra a hang.
Megálllok.
Nem állhatsz meg, futnod kell az út végéig!
Jó, de melyik út végéig?
Ne alkudozz, fuss!

TOROCZKAY ANDRÁS

VISSZAPILLANTÓ TÜKÖR

*Tried to endure what I could not forgive
(Pearl Jam: Rearviewmirror)*

Régi képeket nézegetünk végig, néha jólesik
visszafordulni, rálátni a múltra,
mint hegyről a völgyben szétterülő, nyüzsgő városra.
Én azt kerestem, amikor
a kutyáink még kicsik, vagy amikor
apa gitározik,
az Anna Karenináról beszélsz,
meg amelyiken részeg vagy.
Százötvenezer forintot fizettem annak
a srácnak, aki másfél évtizeddel később
nem ismert fel, pedig
másfél évig én adtam neki a fizetését,
még a labirintusban.
Most százötven forintot fizettem, csak már a saját pénzemet,
hogy hozza vissza az életbe ezeket az adatokat,
főleg videókat, képeket, amikről mindenki más már lemondott,
és amik mindenki másnak
nagyjából teljesen érdektelenek. Végül sikerült neki.
A piros fürdőruhád az endurance szó
mit is jelent, kérdezlek azon a tizenöt évvel ezelőtti
délutánon a Balaton-parton. Tudnom kellene,
nem ugrik be. Megmondod. Kitartás. Ja, tényleg.
Tudom, ezt a szót már valahol hallottam.
Hogy régóta szeretném tudni. Igen, a Rearviewmirrorban
üvöltöttem több tucat koncerten a Welded Visionben,
annak is harminc éve lassan.
Ezek szerint csak azt hittem, hogy értem.
Már nem ebben vagyunk, mondod hirtelen,
és felállsz, kimész, visszahúzódsz a szobádba.
Végül is nem. Nézem magunkat
a visszapillantó tükörben. Már nem ebben.
Mennyi mindenen túljutottunk, egyre
tisztábban látszik, és mennyi minden
még előttünk, egyre kevesebb és kevesebb.
Az elmúlt tizenöt évet nézem. Kitartóan
végigmosolyogtuk.

NEM MEGY EZ NEKÜNK

nem megy ez nekünk
nem tudom miért
hogy jutunk ide
mindig ugyanoda érkezünk
nem tudom hogyan
lett belőlünk ez
minden összedőlt

nem megy nem megy nem megy már

de nem hagyom magam
majd csak összeáll
előbb-utóbb megint
megsimítalak

és kinyílsz nekem
lesz jövő időnk
visszanő a fény
újra megszeretsz
mint régen

jó lesz jó lesz majd mint régen volt

és a fájdalom
hogyha elkerít
ott leszek veled
és kezed fogom
mondom majd neked
nem lesz semmi baj
és ameddig kell
ismételgetem
ne félj

nem lesz nem lesz nem lesz semmi baj

LÁZÁR BALÁZS

HELSINGÖRI FELJEGYZÉSEK

Huszonötödik

Színész vagyok. Hiányom helyén Hamlet szerepét játszom az improvizációra épülő, de annál pontosabban megtervezett rendezésben. Folytonosan próbálok áttörni a negyedik falat, köztem és a nézők közt, de mihelyt tudomásukra hozom, tisztában vagyok jelenlétükkel, kiröhögnek, s tekintetük éles nyársára húzva áldoznak fel a szertartás pillanatünnepén. Hiába is dobnék le jelmezt,

dönteném fel a díszleteket, vagy menekülnék a kijárat felé, már csak a szerepem lehetek. Alakításom túlnő rajtam. A véres finálé kezdetére sikoltásom a végszó. Dánia színház. Minden úgy van, ahogy előadják, miközben a történet régen elveszett. A játék mögött is játék feszül. (A vizes ingén keresztül Ophelia rózsamelle szúr.) A végén aztán mindent felold a taps morajló tengere.

Huszonhatodik

Mintha te is szellemként.
Magányod immár végleges,
bár mindig is egyedül voltál.
Saját történetedben
idegenként kóborolsz.
Haranghullámzás
mos bele az öröklétből
kivirágzó pillanatba.
Szétteljes
a jelen bástyáin:
az összevészett múlt
szakadt lobogóként
csattog a hűvös
északi szélben.
Körben halott testek
merev díszorfala;
ujjongó varjúk.
Károgó temetési menet.
A háttér sötét kőhalom:
egyetlen hatalmas koporsó.
Mintha test nélkül is
valódibb lennél
a bomló látványnál.
Ha volnának túlélők!
A távolban füstölgő romok.
Európa temető.

Huszonhetedik

Bezúzni ajtót, ablakot.
Aztán kimászni, elrohanni,
mintha hátra lehetne
hagyni múltat, végzetet.
Nincsen számodra. Hej, hej!
Úgy vágysz az ölelésre,
de eltörik minden
megkezdett mozdulat.
Akiről azt hiszed,
hogy régen te lehettél,
valójában sohasem létezett.
Aki lehetnél, sosem válsz azzá.
Nem vagy más, mint
aki azt hiszi, hogy más vagy.
Az örök lehetőség ígérete.
Akár Dánia, otthonod, hazád.
Magadban hordozod
történetét, a közös felelősséget.
Üres színpad, zizegő reflektorok.
Elég lenne egyetlen igaz
tekintet a teremtéshez.
Egykor mindenben hittél,
ma már a semmiben sem.
Döglött halként bűzlik
nemzedéked reménye.

**TURCZI
ISTVÁN**

ELVERMELT MONDATOK

Variációk egy gyermekkori témára

láb alatt

Platán, vérbükk, vöröstölgy, tulipánfa, gyantás cédrus, szomorúfűz. A Cseke-tóban
gágogtak a vadlibák és a hattyúk, a fehér méltóságosok, néha helyet cseréltek.
Anakreón fütyörészett a tatai tavaszban.

Amikor nem akarták, hogy láb alatt legyél, úgy tettél, mintha rég elmentél volna már.

Minden hallgatás ajtó volt a félelemnek.

Apád ásott egy kutat. Ha elég közel hajoltál, hallottad a zuhanást is.

Leejtettél egy üveget, háromnegyedig tele borral. Anyád hozta a vödört és a
felmosórongyot, majd csendben feltörölte. A szó semmi. A tekintet minden.

lélekarányos

Iskola helyett szívesen ültél a tóparton, és ötödik óra végéig telenézted késsel az eget.

Az Angolpark kedves műromjai közt egy remeterigó pentatonja tanított meg arra,
amiről később megtudtad, hogy Kodály-módszerek hívják.

Jó voltál töriből, földrajzból, biológiából; gyenge matekból, fizikából. De csak
magyarórán sütött be rád a nap.

Nem voltál soha boldog a családban.

Lélekarányos térképeken kerested a helyed.

nyomot hagy

Rohantak a napok. A jelen mulandó volt. Sokáig azt hitted, hogy a jövő nem múlik el
soha.

Az egyetlen sas, amit akkoriban láttál, Szomód felé a Réti-halastavak közelében ült egy hatalmas fa egyik ágán. Úgy szállt fel, mint az áhítat.

Nagyanyád adott először felnőtteknek szóló regényt a kezedbe. Mielőtt átadta, elmondta, mire figyelj benne, és miért érdemes végigolvasni. Lassan beszélt, mintha a szavakat egy lelkében szövődő mese fonaláról tépné le.

Sokat olvastál, egy könyvet többször is. Észrevetted, hogy ez nyomot hagy a történeten.

Egy reggel arra ébredtél, hogy ideje elmenni innen. Aztán elsimítottad, mint egy párnát, az ébredő gondolatot.

nyelvelmlék

Bronchopneumonia. Neked ez volt az első nyelvelmlék.

Volt egy nagy, faragott fadobozod, Zakopane '72 volt belevésve. Ebbe rejtetted azokat az emlékeket, melyekről azt gondoltad, nem felejtetted el, amíg élsz.

Nagyanyád leültetett a tisztaszobában, hogy együtt nézzetek meg egy színházi közvetítést. Abban volt egy öregember, akitől megkérdezték, hogy szerinte van-e Isten. Azt válaszolta: „Ha hiszel benne, van, ha nem hiszel, nincs.”

Nem voltál soha boldog családban.

Márciusban hó hullt; a következő vasárnap az utcabeliek csizmában mentek a templomba. Csak te nem láttad a hit világitó fehérségét.

ZSIDÓ FERENC

K(ÉK)

Kiss László Lemezek című festményére gondolva

Gyermekkoromban féltem a nőktől. (Na jó, azóta is, de erről nem ér beszélni, ezért hát nem is beszélek.) Ha lehunytt szemmel elképzelttem őket, egy nagy, fölfelé elnyúló kékséget láttam, fehér csóvával keretezve, és hiába tudtam, hogy a kék csakis a tisztaság lehet, s hogy az eget idézi, ahol Isten lakik – ezt már nagyon korán megtanították nekem, természetesen a nők –, e kép mégis borzongást váltott ki belőlem, egyszerre volt hívogató és elutasító. Úgy logikáztam ki magamnak, ez azért lehet, mert túl sok az alantas, bűnös gondolatom. Hogy lopjak el még pár cikk csokoládét a dugikészletből (ők azt gondolták, jól eldugták, én szinte azonnal felfedeztem a rejtékhelyet), hogy húzzam meg a húgom haját (neki mindent megengedtek, nekem semmit), hogy kapjam el és cibáljam meg a macska farkát. (Nem értettem, honnan ez a sok agresszivitás bennem. Azóta is sok van, azóta sem értem, de hallgatok vele.) Ekkoriban a nőket elsősorban anyám és nagymamám testesítette meg számomra. Anyám maga volt a tökély. Sugárzó, életteli, energikus. Apropos, kép: a kékség körül vörösség volt, pulzáló. Nagymamának – öregség ide vagy oda –, az volt az érzésem, több ereje van, mint nyolc férfinak, legalábbis jóval több, mint apámnak és nagyapámnak. (Azóta is úgy érzem, a nők életerősebbek, mint a férfiak, hogy spéci nekem kevesebb erőm van, mint a körülöttem lévő bármelyik nőnek, de ezt se merném bevallani senkinek, főleg nem nekik.)

Erő és nyugodtság – ezt éreztem tehát gyermekkoromban a nőkben, mégis jött, hogy elbűjjenek előlük. (Olykor azóta is jön, pedig tudom: magam elől elbűjíthatok talán, de előlük nem.) Nyugodtságuk nyugtalanságot váltott ki belőlem, erejüktől tartottam. Folyton azt juttatták eszembe, hogy kicsi vagyok.

Annyiszor elképzelttem ezt a kék-fehéres képet, vörös háttérrel, hogy sokszor már akkor is ezt láttam, amikor valóságban volt előttem anyám vagy nagymamám. De az elutasító gesztus is folyton megjelent. Később, amint nagyobb lettem, és kitágult az életerem és ezáltal a nők köre, továbbra is ezzel a kékséggel szembesültem. És a felismeréssel, hogy ilyen sosem tudnék lenni. Tán nem is akarok. Hogy szükség van az én gonoszságomra, hanem mire való az ő jóságuk?! Ez rányomta a bélyegét a kortársaimmal való kapcsolatomra is. Többnyire távol tartottam magam minden lánytól – holott vágytam a társaságukra. Még óvodás lehettem, talán nagycsoportos, amikor az óvónő néptáncműsort tanított be nekünk, s párba állított. A menőbb kisserácok a menőbb kislányokat kapták párként, nekem, mivel félszeg, bátortalan voltam, egy hozzám hasonló, félszeg, némiképp talán rosszul öltözött kislány jutott. A helyzet természetesen frusztrált, dühömet rajta vezettem le: a próbák alatt csíptem, karmoltam. Nem árult be az óvó néninek, ettől vérszemet kaptam, hogy bármit megtehetek vele, egyre jobban szorítottam a csípőjét, egyre nagyobbakat csíptem a derekába. Csak nézett rám szomorú, vádló tekintettel, s táncolt, táncolt, úgy,

ahogy sosem tudtam (később jöttem rá, hogy – mivel én botlábú voltam – a lépéseimet ő irányította). A bemutatót becsülettel végigcsináltuk, a közönség megtapsolt. Én mégis úgy gondoltam, nincs a földön igazság, és ez a lányokra hatványozottan érvényes.

Pár évvel később, egy nyári vakációban két hetet egy gyermektelen nagynénémnél töltöttem (ma sem értem, miért kellett nekem oda menni). Egyvégben arról faggatott, tekintetében élveteg kíváncsisággal, hogy hívják a szeretőmet, hány éves, s szép-e. Én egy darabig mondogattam, hogy nincs szeretőm (mint ahogy nem is volt), de mivel láttam, nem lehet lerázni, hát belementem egy játékba: elképzelttem, hogy van szeretőm, kitaláltam a nevét, életkorát, minden részletet, és kezdtem mesélni róla. Mohón hallgatta. Másnap, harmadnap vissza-visszakérdezett. S hogy tényleg, s hogy hogy volt, s hogy mit csináltak. És én újra és újra elmeséltem, egyre jobban kiszínezve a szerelmünket, egyre inkább beleélve magam a sztoriba, míg lassan én magam is kezdtem elhinni. Mint ahogy azt is, hogy az ilyen szerető a legjobb, más nem is kell.

A gyermekkor (amit egyesek az ártatlan és bájos jelzőkkel illetnek) hamar eltelt, ha visszagondolok rá, nagy, nehéz ködöket látok. A serdülőkor beköszöntével újfajta érdeklődéssel kezdtem tekinteni a lányokra – ekkortól a kétségbe mind több vörös vegyült –, valami mély, zsigeri vágyakozással. (Néha azóta is vágyom rájuk, ilyen aljas-primitív módon, de ez is maradjon az én titkom.) Kerülgettem őket, ólálkodtam körülöttük, feneküket fíroltam, megpróbáltam bekukkantani blúzuk mögé. Ekkoriban történt, talán kicsit korábban, hogy megpillantottam anyámat, a tusolóból lépett ki, gyors, szinte ijedt mozdulattal kapta maga elé a törülközőt, ekkor jöttem rá, hogy nem csupán a jóság és a nyugalom van.

Talán hetedikes lehettem, volt egy osztálytársam, korához képest nagyon fejlett, telt időmokkal, ringó keblekkel. Egyszer, magam sem tudom, mi ütött belém, mögé lopódtam, és hátulról megmarkoltam a melleit. Egy rebbenéssel kifordult a kezeim közül, nem sikított, nem patáliázott. Elszégyelltem magam, elfutottam. Nem kértem bocsánatot, mert tudtam, nincs bocsánat. (Hja, legalább most, felnőttként elmondhatnám neki, mennyire sajnálom, de továbbra is képtelen lennék rá. Félek minden szembenézéstől – de ezt is magamban tartom.)

Ezt követően évekig nem mertem közeledni a lányokhoz. Fiú osztálytársaim már mind túl voltak az első kalandokon – és erről büszkén be is számoltak –, csak én voltam továbbra is beavatatlan, és ez egyre inkább ciki lett. A srácok ugrattak, hogy mi van, csak nem félsz tőlük? Nem félek, válaszoltam összeszorított fogakkal. (Ekkor még azt hittem, elég tagadni valamit, azzal nem létezővé válik. Olykor azóta is ebben az illúzióban ringatom magam, de ezt is letagadom.) Osztálytársaim annyira kedvesek (vagy gonoszok?) voltak, hogy megszerveztek nekem egy légyottot egy olyan idősebb (értsd: harmincas) nővel, aki kimondottan szűz fiúkra szakosodott, de én egyszerűen elmenekültem, betegeget jelentettem. Ahogy a szobámba bezárkóztam, megint ott volt előttem a kép, ezúttal a kék és fehér

mező találkozásánál zöld foltok jelentek meg, sejtettem, a termékenységé lehetnek, ebben is többek nálunk a nők, gondoltam, ők adják tovább az életet, persze, a mi partnerségünk is kell ehhez, de ki akarna épp velem, mert én nem akarnék, az hétszentség, az én génjeimet nem kell továbbadni, még egy ilyenre, mint én, nincs szükség, az hétszentség...

Aztán elteltek a középiskolai évek, és én ott találtam magam a nagy büdös életben. És nem találtam fel magam. Munkahelyeimen csak botladoztam. Pedig mindenhol akadt volna egy-egy nő, aki segít rajtam, de elutasítottam. Hogy rajtam? Nő? Kizárt! Normális kapcsolatra továbbra is képtelen voltam, így, amikor már nem bírtam a véremmel, prostikhoz fordultam. Útszéliekhez, olcsókhöz. Tőlük nem féltem. Csak utólag, hogy nem kaptam-e el valami betegséget, vagy nem jön-e a strici egy „célfotóval” zsarolni. Ekkoriban mind ritkábban jelent meg képzeletemben a nagy kék mező, fehér csóvával, vörös háttérrel, zöld foltokkal. Minden olyan elmosódottá vált. Szétesett lemezekké. Úgy éreztem, csalódtam a nőkben. (Pedig valójában magamban.) Nagymamámat időközben eltemettük, anyám is mind kisebbé, tőpörödöttebbé vált, de még ekkor is folyton adni akart valamit, folyton értem aggódott. Ezért gyűlöltem olykor. (Vagyis inkább magamat, amiért olyan vagyok, akinek adni kell, akiért aggódni kell. De ez is olyan felismerés, amit magammal sem osztok meg szívesen.)

Ekkorra elfogadtam, hogy feleség nekem nem kell, a jósággal nem akarok, nem tudok tartósan együtt élni. Anyámtól régebben elköltöztem már, éltem legényéletem, ami lassacskán vénlegényéletté vált. Talán kényelmessé, de céltalanná. Ahogy mind jobban elmarтам magam mellől a nőket, egyre több időm és lehetőségem volt hizlalni a bennem lévő aljasságot. Barátom lett az alkohol, de egyebeket is kipróbáltam (ne tudják meg, miket...).

Ilyen lenne a férfiaság?, kérdeztem, és persze, tudtam, hogy nem, de azt nem sikerült összeraknom, hogy milyennek kellene lennie. Erre az egyre anyámék sem tudtak megtanítani. Nem engedtem, hogy megtanítsanak. Ja, hogy férfiaságot a férfiatól kellett/lehetett volna tanulni? Azt tapasztaltam, hogy nagyapám és apám fél a nőktől, hogy a kényelemért cserébe teljesen átadják nekik a terepet – ez lett hát az én férfiaságom is. Nagyapámat jóval nagyanyám előtt eltemettük; utolsó éveiben szinte észrevehetetlenné vált. Az asszonyokkal kicsit s jót, fiam!, mondta nekem olykor, végső tanulságként. Apám már ezt megelőzően kilépett az életünkből. Nem hiányoltam túlságosan. Kilépésén nem lepődtem meg, éreztem, nem sok mindent kap már anyámtól, adni se igen akar. Nekem se. Az esemény anyámat sem rázta meg túlságosan, mintha kezdettől fogva számított volna rá, mintha ez volna az élet, a férfiaság rendje. Valami zavart talán éreztem rajta egy ideig, mintha jóságának egy részével nem tudott volna mit kezdeni, velem is elutasítóbb volt, mint máskor – mintha ekkor ébredt volna tudatára, hogy én valójában apám „folytatása” vagyok –, de aztán ez is elmúlt.

Sosem tudtam megállapítani biztosra, boldog-e anyám, hogy a jósággal együtt jár-e a boldogság. Most úgy gondolom, aki jó, annak nem muszáj boldognak lennie, a jóság a boldogság helyett is van.

Amikor meghalt (idegesítően békésen), a temetési szertartást lebonyolító cégtől azt kértem, a gyászlepel ne fekete, hanem kék legyen. Először szentségtörést emlegettek, és hallani sem akartak a dologról, végül felárért, saját felelősségre megvalósították óhajomat.

Átforgattam a régi fényképalbumaimat, találtam egy olyan fiatalkori fényképet róla, amelyen mosolyogva, kitárt karokkal áll, apám pedig fut feléje. Anyyira boldognak tűnnek,

hogy az már giccses (a kezdeti, lángoló szerelem időszaka lehetett ez, talán házások se voltak még). A fényképről levágtam apámat – érdekes módon így anyám gesztusa is átértelmeződött, azok a kitárt karok inkább tűntek már elutasítónak, mint hívogatónak –, és bekeretezve kitettem a koporsó elé.

Így emlékszem azóta is rá – és minden nőre. Néha azonban még most is vágyom feloldódni a nagy-nagy kétségben, magamra húzni a vörösét, a fehér csóván pedig feljutni, fel, fel. (Ha nem félnék úgy ettől az érzéstől. És magamtól.)

KULIN BORBÁLA

I regényrészlet I

MEGLESETT HORIZONT

A vonat olyan hangosan csattog, hogy majd' megsüketül tőle az ember. Különösen, mióta az összes ablakot ütközésig nyitottuk, nem is amiatt, hogy több friss levegő áramoljon be a kocsiba a rekkenő augusztusi hőségben, hanem várakozásból: nemrég hagytuk el Lepsényt, így bármikor előbukkanhat a fák mögül a Balaton. Aki már látta, azért tódul az ablakhoz, hogy újra az elsők közt köszönthesse, aki pedig még sosem járt a Balatonnál, dél-alföldi gyerek, mint én, azért furakodik a többiek válla-feje fölé, hogy jelen legyen az epifánia pillanatában. Kicsit méltatlannak érzem, hogy szent várakozásom nem zavartalan: Sipeki állandóan a sarkamra lép, Juszt Tibi meg úgy kapaszkodik hátulról a vállamba, hogy a vászoningem nyaka majd' megfojt, annyira hátrafeszíti a kezével. És pont a fülembé ordítja a rohamra szólító csatakiáltás és az eksztatikus önmegadás különös keverékéent: Ott a Balaton!

– Hol? Hol? – kiabálom kétségbeesetten, nem látom, nem látok a többiektől, most pedig egy hosszú épület omladozó vakolatú fala takarja a kilátást. Szinte elsírom magam a szerencsétlenségemen vagy ügyetlenségemen, hogy elszalasztottam a pillanatot, amikor első alkalommal lebbent fel a lombkoronafátyol a tó elől. Érzem is, ahogy egy könnycsepp kezd szétterülni az alsó szemhéjam peremén. Csak Juszt észre ne vegye. Újabb rivalgás: ezúttal szinte percnyi hosszan táruul fel előttünk a tó. Most már én is látom. Sőt egyre zavartalanabban, mert a nagyok visszavonulnak az ülőhelyükre, folytatják a kártyázást, a beszélgetést, példájukat pedig több kis gólya is követi, talán mert úgy gondolják, gyerekes dolog tovább csüngeneni a csodán, elegánsabb a nagyok mértéktartása. Így alig telik el egy perc, és enyém az egész ablak. Pontosabban csak majdnem, mert Juszt mellém furakodik, s már könyökkel terpeszkedik a lehúzott ablak peremén. Ahogy bámulom az ismeretlen, zöldeskék színben játszó, hatalmas tükröt, szeretnék semmire sem gondolni, de nem tudok ellazulni a bosszúság miatt: kár, hogy ezeket a pillanatokot pont vele kell megosztanom.

– Tudsz úszni? – kérdezte.

– Tudok – vágtam rá. Semmi kedvem nem volt viselni azt a lekezelő reakciót, ami azután következett volna, ha bevallom, hogy tulajdonképpen alig. Vagyis hogy leginkább egyáltalán nem.

– Na és hol tanultál meg úszni, a csávolyi békaúsztatóban? – jött rögtön a szakálással.

Vállat vontam, és kijjebb hajoltam az ablakon, jelezve, hogy nem szívesen folytatom a társalgást.

Juszt Tibi jó gyerek volt amúgy, nem volt vele semmi baj. Az anyja trafikos volt, ő maga meg szép szál legény már tízévesen, helyes arcú, sportos alkatú fiú. A jellemében volt valami számomra idegen. Úgy mondanám, győztes típus volt, amit persze méltánytalan állítani, hiszen mindannyian árvák vagy apátlan félárvák voltunk, a nagy háború veszteseiként érkezünk a világba. De Tibit mintha más fából faragták volna, talán nem is fából, hanem kőből: úgy látszott, ő képes megnyerni magának ezt a világot.

– Majd meglátjuk úgyis! – csapott a bal vállamra, s ezzel, mint aki elunta a nézelődést, letelepedett az ülőhelyére. Mares éppen ekkor indult el a vasúti kocsis másík végéből, hogy a szobabeosztást közölje velünk. Furcsa volt így látni őt: a mindig állig begombolkozott, sötét ruhás, szigorú ember most szalmakalapban, fehér, rövid ujjú ingben, világos vászonnadrágban imbolygott az ülések közti szűk folyosón, a szükségszerűnél kicsit hosszabb párbeszédbe elegyedve, tréfálkozva. – Juszt, Horváczy és

a két Bánhidi: emeleti 4-es szoba. Emeletes ágyak vannak, majd magatok közt megvívjátok, ki alul, ki felül – közölte egy kacsintás kíséretében, mikor a mi üléseinkhez ért.

– Árpi, maga hogy úszik? – szegezte a kérdést az idősebbik Bánhidi fiúnak, közben készenlétbe helyezve a ceruzáját a neveinket tartalmazó lista felett.

– Hát... – kezdett tétova hangon válaszába Árpi, majd két karjával bizonytalan, körző mozdulatot tett. Mares felnevetett.

– Nem úgy értem! Mennyire tud úszni? És „hát”-tal különben sem kezdünk mondatot. Segítetek: egyes: semennyire, megfulladok, kettes: életben tudom tartani magam a vízben, hármas: magabiztosan úszom, ha nem is ér le a lábam. Nos?

– Hát, akkor talán kettes – felelte Árpi. Mares bosszúsán húzta össze a szemöldökét.

– Kettes. Akarom mondani. Akkor talán kettes. Hát nélkül.

– Aladár? – fordult a kisebbik Bánhidi fiúhoz, aki termetre a nagyobbik volt, mert pajzs-mirigyes volt szegény, vagy nyolcvan kiló, lomha, állandóan szuszogó, gyorsan változó kedélyű srác.

– Kettes – válaszolta gyors egyenességgel.

– Remek! – felelte kurtán Mares, és egy kettes számot kanyarított Aladár neve mellé.

– Horváczy?

Szerencsére volt időm felkészülni a válaszra. Az igazságot nyilván most sem vallhattam be, hiszen az az átkozott Juszt Tibi még mindig a közelemben volt.

– Kettes-hármas – feleltem komolykodó arccal.

– Most akkor melyik? – szegezte nekem a kérdést Mares.

– Kettes. Nem fulladok meg. Sőt. Abszolút – hebegtem idétlenül nevetgélve.

Juszt nyilván hármast választott, diadalmasan, még kevesellte is a hármast, de róla mindenki tudta, hogy a nyarakat a Tisza-tónál tölti a nagybátyjáiék családjánál, ahol, mint szokta mondani, csak enni meg aludni jön ki a vízből.

Hamarosan beérkeztünk Lellére. Addigra a Balaton már tartózkodás nélküli barátsággal simult az utunk mellé, kedvünkre legeltethettük rajta a szemünk. Lekészálódttunk a szerelvényről, és kettes sorokba rendeződtünk, aztán Mares Géza vezetésével a harmincfős Bocskai-sapkás fiúcsapat megindult a nyaraló felé. A lányok turnusa júliusban volt, szigorúan elkülönítve nyaraltunk, sokak nagy fájdalmára.

Alig félórás sétával érkeztünk a nyaralóhoz. A parttal párhuzamosan vitt az utunk, különös illatú, szálegyenes törzsű, hatalmas jegenyenyárfák között, egészen Lelle és Boglár házáig. Itt állt a Faragó Béla Árvaház nyaralója, az egykori Vaszilievits-villa. Még a húszas évek végén járta ki Mares a kultuszminisztériumban, hogy az árvaházi gyerekek intézményes nyaraltatása céljából a villát az árvaház rendelkezésére bocsássák, és kiegészítő épületekkel ellátva üdülőteleppé fejlesszék.

Pazar látvány tárult a szemünk elé, ahogy a nyaralóhoz értünk: az emeletes, svájci típusú villa épülete előtt gondozott park fogadott minket rózsakapukkal, szökőkúttal, számtalan virággal, vörös salakos utakkal. Az épület falait tégl- és fadekorációk díszítették, nyugalmat árasztó, nagy, boltíves ablakokkal nézett a világba, saját kertjére. Hátsó oldalán zárt terasz, mögötte sűrű, ősfákkal teli árnyas liget, a ligetben kerti székek és asztalok, ezek mellett vezetett az út a főnyes partra.

Mintha az édenkertbe érkeztünk volna. Legszívesebben már a kapuban lehánytuk volna magunkról a hátizsákjainkat, végigkergetőztünk volna a rózsakapuk alatt, berohantunk volna a villába, aztán hátra a fák közé, ki a partra, és belevetettük volna magunkat a Balatonba. De a mi világunkban még az édenkertben is fegyelem volt: először csoportosan végigjártuk a nyaraló közhasználatú helyiségeit: az ebédlőt, a konyhát, a fiúk fürdőszobáját, a betegszobát, kinn a kertben a csónaktárolót. Majd elfoglaltuk a szobáinkat (én az emeletes ágy felső szintjére kerültem), és levonultunk az ebédlőbe uzsonnázni. Otthonos közegben jártuk: a villa belső berendezése nagyon hasonló volt az árvaházéhoz. Itt is faragott, festett bútorok közé kerültünk, csak minden bútornak vörösös színe volt.

Az árvaházi körülményekhez képest még egy újdonság fogadott minket. Ahogy letelepedtünk az ebédlő asztalai körül, a konyha felől két feltűnően csinos, tizenhat-tizennyolc év körüli lány lépett elő, kezükben madártejtel teli öblös tálakkal. Nem voltunk kiszolgáláshoz szokva, az árvaházban az asztalok egy-egy felelőse járt ki a konyhába az ételért, a nyaraltatásunkat azonban ezek szerint annyira komolyan gondolta a vezetőség, hogy még ezt a kicsi munkát is másra bízták, mind a harminc fiú nagy örömeire. Az egyikükre élénken emlékszem, kerek volt mindene: a melle, a csípője, az arca, a mosolya, tarkóján a font hajából feltekert konty is. Ő volt a Zsóka. A másikat talán Piroskának hívták. A jelenségre emlékszem leginkább, ami ők ketten voltak akkor a számunkra: izgató különösség és bűbáj. Úgy jelentek meg az ebédlőben, hogy attól a pillanattól fogva a szemünk sarkából mindig azt lestük, mikor bukkannak fel újra látóterünk horizontján.

Mielőtt nekiláttunk volna a madártej kanalizálásának, Mares ismertette az általános napirendet: fél nyolckor ébresztő, kilencig reggeli, aztán ebédig strandolás és napozás a parton. A déli ebéd után kötelező csendes pihenő, uzsonna után csónakázás vagy séta, kisebb kirándulás. Vacsora után a nevelők felügyelete alatt ugyan, de szabadprogram a mólón: éneklés, kártyázás, csillagnézés. Az ismertetett napirendből egyenesen következett, hogy mivel uzsonna-időben érkeztünk, strandolás aznap már nem lesz, de várnak minket a csónakok.

Kisétáltunk a mólóra. Amit az érkezésünk óta sejtettem, ott, a Balaton partján állva bizonyossá vált számomra: az élet, ami csak most kezdi feltárni magát előttem, sokkal tágasabb, titokzatosabb, ragyogóbb, mint addig gondolhattam. Ahogy a móló langymeleg deszkáin lépdelve, a partot hátrahagyva a kikötött csónakoknál megálltunk, és a zöldeskék horizontra emeltem a tekintetem, olyan volt, mintha a vízen állnék. Lábam alatt a nyitott víztükör békés volt, egy hullám sem fodrozta. A látvánnyal nem lehetett betelni. A túlsó parton balról a Badacsony lapos tömbje látszott, profilból, úgymond, ahogy farkaszemet néz a fonyódi parttal, mögötte a Gulács hegyes csúcsa is előbukkant az őt takaró vonulat mögül. Szemben a végtelenség, jobbra Lelle strandjai. És mindehhez a víz még sosem tapasztalt illatozása.

– Íme az öt csónakunk: Kecskemét, Bugac, Árvácska, Árvalányhaj és Nemnemsoha – mutatogatt végig Mares a kikötőben ránk várakozó vízi járműveken. – Úszni nem tudók, maguk részben velem jönnek a Kecskeméttel, részben Mátrai és Zelényi tanár urakkal a Bugacon és az Árvácskán. Az Árvalányhaj a közepes úszóké, magukhoz a nagyok közül Cintula ül be – a Mares mellett álló nyúlánk, vállas fiú biccentéssel nyugtázta ezt –, a Nemnemsoha a gimnazistáké.

Bekászálódttunk az imbolygó csónakokba. Ahogy mind elhelyezkedtünk, Cintula magához ragadta az evezőlapátokat, és lassú, figyelmes mozdulatokkal kinavigálta a csónakunkat a kikötőből. Én mögötte ültem, a tarkóját figyeltem, erős nyaka volt, a haja röviden is göndör, sötét, de nem fekete. Vállai körkörös mozdulatokkal, ütemesen mozogtak, egyenes háttal ült, néha mondott valamit, amit én nem értettem rendesen, de nem bántam, hogy lemaradok róla, nem bántam semmit, egyszerűen csak ültem, bámultam, és azt éreztem, hogy a világ legjobb helyén vagyok a Balaton közepén, a Cintula csónakjában.

Egy órát lehettünk a tavon, másfelet. A csónakból kihajolni is tilos volt, nem hogy beleugrani a vízbe, így időnként csak lopva mártottam bele az ujjam hegyét. Csiklandósan langyos volt, mélysége ismeretlen. Hamarosan megtudom, milyen egész testtel belemerülni – gondoltam.

Az alkalom azonban hamarabb érkezett el, egészen váratlanul. Ahogy visszaértünk a kikötőbe, kiszálltunk a mólóra, és kettes sorban visszafelé araszoltunk a délutáni napsütésben, a mögöttem sétáló Juszti Tibi egyszer csak vállon ragadott, és egy jó előre elhatározott mozdulattal beletaszított a vízbe. Hirtelen hideg és sötét lett körülöttem. A szívem akkorát vert, hogy azt hittem, felöklendezem. A tudóm minden józan ész ellenére azonnal levegőhöz akart jutni. Pánikba estem, a szememet nem bírtam kinyitni, kapálózó lábaimra nyákos hínárok fonódtak. A vergődésem alig tarthatott pár másodpercig, amikor észleltem, hogy egy másik test csobban mellettem a vízben, egy kar a hónom alá nyúl, és a felszínre húz. Köhögtem és öklendeztem, a szememet csípte a víz.

– Jól van, jól van – csak ennyit mondott ez a valaki. A hangjáról felismertem: Cintula volt az.

Kiemelt, a móló szélére ültetett. A ruhám teljesen rám tapadt, vacogtam.

– Mit művelt, Juszti?! Mégis, mi az úristent művelt, hát megbolondult maga? – hallottam Mares üvöltését a hátam mögül. Feltápászkodtam, és minden erőmmel azon voltam, hogy ne sírjam el magam. Mares mögém lépett, és szembefordított Tibivel. Kezeit a vállainkra tette.

– Juszti, holnap estig szobafogság! Maga pedig menjen, és fogjon egy törölközőt!

Lassan Juszti arcára emeltem a tekintetem. Már várta, mert ő akkor már engem nézett.

– Tudtam, hogy hazudsz, Horváczy! – mondta ekkor jól hallhatóan, diadalmas vigyorral az arcán.

A délutáni izgalom keltette hullámok hamar elcsendesültek, én megszáradtam, ruhát cseréltem, lementem a többiekkel vacsorázni. Jusst Tibi az ágyán fekvé, keresztbe tett láb-
bal, megtörhetetlen felsőbbrendűséggel kívánt jó étvágyat, mikor rácsuktam a szobaajtót.

De a fájdalom ellenszere, úgy tartják, a még nagyobb fájdalom. A mi kis csörténket is egy nagyobb izgalom írta felül, s ez meghozta köztünk a bajtársiasságot. Egyik délelőtt ugyanis, míg önfeledten lubickoltunk a vízben, megjelentek a parton a házilányok. Zsóka és Piroska, fürdőruhában. Életünkben nem láttunk még nőt meztelenül, de még fürdőruhában sem. Az akkori divat szerint a női viselet alig különbözött a férfiakétól: alul rövid, sortszerű nadrág volt, ami a lábakat fenéktől lefelé egészen szabadon hagyta, felül pedig olyan volt, mint a férfiak trikója, csak rajtuk jobban állt. Ilyen szettben szökkent ki a villából a partra, minden bizonnyal a munka egy megérdemelt félórás szünetében, villogó fehér combokkal és karokkal, a mell és a fenék vonalát tökéletesen követő szettben Zsóka és Piri. Ha a Balaton nem állóvíz lett volna, bizonyára megtorpant volna a folyásában ebben a pillanatban, mint ahogy mi is megtorpantunk, akármit is csináltunk éppen: labdázunk, lubickoltunk vagy úszkáltunk a langyos vízben.

– A Szűz Mária úristenit! – kiáltott fel hirtelen Bánhidi Árpi, fejével a part felé intve. Sipeki füttyentett egy nagyot, amivel a labdázó fiúk figyelmét azonnal a célpontra irányította.

Sokkal később tudtam csak meg, hogy a víz remekül viszi a hangot, így aztán a két lánynak bőven volt miért pirulnia a napsütésben, bizonyára a fiúk összes megjegyzését tökéletesen hallották.

– Anyám, borogass! Micsoda combok! – ájultozott elhaló hangon valamelyikünk.

A lányok zavartan nevetgéltek kicsit, majd kibújtak a cipőcskéjükből, és a víznek vették az irányt.

– Ezek bejönnek! Ezek bejönnek a vízbe! – kiáltozta Sipeki olyan hangon, mint mikor egy istentagadó előtt lángolni kezd egy csipkebokor, vagy egy mennyekből alászálló angyalt pillant meg legalábbis.

A vízben lévők tovább imitálták eddigi tevékenységüket, ám valójában a szeme sarkából mindegyikünk azt bámulta, ahogy ez a két, szinte fedetlen női test megmártózik a vízben, majd kiemelkedik belőle.

– És akkor a Zsóka mellbimbója ilyen borsónyira összehúzódott! – mutatta két ujját egymáshoz közelítve, még mindig felajzott állapotban Bánhidi Árpi Juszt Tibinek, már az emeleti szobánkban, aki a szobafogság miatt kimaradt ebből a felforgató eseményből. – Majd' átbökte a felsőjét!

– Ne mondjátok már! – bosszankodott Tibi, a párnájába bokszolva. – És mindez miattad, Horváczy! Holnap is lejönnek?

– Honnét tudjam én? Csak jönnek még, gondolom – próbáltam nyugtatni.

De másnap délelőtt hiába figyeltük strandidőben szüntelenül a partot, nem jöttek a lányok. És azután sem. Az ebédlőben naponta háromszor is köztünk voltak, forgolódtak körülöttünk, de az a varázs már nem volt nekünk elég. A napok pedig teltek, s bár minden napra jutott valamilyen emlékezetes program, kirándulás a Kishegyre a kápolnához, séta Siófokon, fagyizás, piac, csillagnézés, a fő attrakció elmaradt, és csalódottan tértünk aludni.

– Megvan a terv – jelentette be egyik este lámpaoltás előtt Juszt Tibi a szobában. Úgy mondta ezt, mintha egyértelmű lett volna, hogy a lányok meglesését illetően megoldandó problémával állunk szemben, nem pedig a sorsnak és a jó szerencsének kiszolgáltatott halandók vagyunk, akik legfeljebb némi isteni kegyben reménykedhetnek. Tibi márpedig úgy gondolta, hogy ha már egy szerencsétlen hiba miatt kimaradt a jóból, az életnek egy annál is nagyobb jóval kell őt kárpótolnia, aminek a bekövetkeztéért nem volt rest cselekedni sem. Olyan meggyőző hangot ütött meg mindenesetre, hogy egy pillanat alatt mi is természetesnek vettük, hogy itt bizony megoldásra van szükség. Az általa kidolgozott terv nem kevesebbre tört, mint hogy este, zuhanyzás közben lessük meg a lányokat, teljesen meztelenül.

– A nő zuhanyzó a villa nyugati oldalán van, az emeleten – fogott hozzá halálos komolysággal terve kibontásához. – Ha átmászunk a fiú- és a lányrészleget összekötő folyosón, onnan pedig a felső erkélyre, a fürdőszoba ablaka mellett kötünk ki.

– De hogyan jutunk a tetőre, az összekötő folyosóhoz? – kérdezte aggodalmasan Aladár.

– Rém egyszerűen: kimászunk a fiúzuhanyzó ablakán, és átkapaszkodunk a tetőn. Gyertek, megmutatom!

Összenéztünk hárman: ezt komolyan gondolja? Hogy most, azonnal főpróbát tartunk ehhez az akcióhoz, amihez még bátorságot sem gyűjtöttünk? De Juszt nem viccelt, felpattant az ágya széléről, kinyitotta az ajtót, és a tekintetével kivezényelt bennünket a folyosóra.

Lentről halovány fények világítottak, de a felnőttek beszélgetésének hangjait az épületen kívülről, a kertből lehetett hallani. Juszt a legnagyobb természetességgel sétált el a folyosó végéből nyíló fürdőszobáig, mi pedig csendben követtük. Bent lámpát kapcsolt, és egyenesen az ablakhoz ment, elhúzta a függönyt, és mindkét szárnyát szélesre nyitotta. Odasereglettünk, hogy szemrevételezzük a terepet. A nyitott ablak alatt egy kissé meredek esésű, de alig másfél méteres tetőrész húzódott, amin egy ereszt átugrásával az összekötő folyosóra lehetett leereszkedni. A folyosó másik oldalán ugyanolyan szögben kapaszkodott a tető. Oda kell csak átjutnunk, onnan pedig a sarokig. Ott ki tudunk lépni az erkélykorlátra, onnan be az erkélyre, ami pedig már maga a színházi páholy.

– Na, gyertek! – intett a kezével. Lerúgta lábairól a szobapapucsot, és bal lábát áttemelve az ablakpárkányon, kilépett a tetőre. Mi is nekivetkeztünk, és egyesével követtük. Tériszonyos vagyok, de szerencsére a tető ezen részéről alig lehetett lelátni. Csak a hátsó kertből látszott egy darabka egy lámpa gyér fényében, a kinti fehér fémasztalok látszottak, és a székek, ahogy homlokukkal előre, az asztalokra dőlve alszanak. Óvatos léptekkel, inkább a fenekünkön csúszva jutottunk le az összekötő folyosóig. A korláton átmászni gyerekjáték volt, a másik oldalon emelkedő tetőre felkapaszkodni már kicsit technikásabb, de végül könnyedén elértük mind az erkély korlátját. Mindenben Juszt Tibi mozdulatait követtük: ő felült a korlát köperemére, és a fenekén átfordult.

– Itt is vagyunk, ennyi az egész – nyugtázta a főpróba sikerét. Valóban nem volt olyan nagy ügy, mint amilyennek elsőre hangzott. Egyedül Aladár súlya és lomhasága miatt aggódtunk, de ő is jól vette az akadályokat.

Az erkély másik végén kihajolva tökéletes rálátás nyílt a női zuhanyzó ablakára. Tibi a karórájára nézett.

– Akkor holnap, valamivel korábban, újra itt! Most pedig ugyanilyen halkán visszafelé! – adta ki az utasítást. Bánhidi Árpi után éppen én készültem átfordulni az erkélyről a tetőre,

amikor Tibi hirtelen pisszentett egy éleset. Hátranéztünk: az épület melletti fa lombján téglalap alakú, sárga fénynyaláb jelent meg. Azaz a női zuhanyzóban valaki felkapcsolta a lámpát. Tibi és Aladár visszaintett bennünket az erkélyre. Lélegzet-visszafojtva lopakodtunk vissza a megfigyelőhelyünkre.

Az előadás már elkezdődött, mire elhelyezkedtünk, Zsóka és Piri már benn voltak a fürdőszobában, trécseltek, nevetgéltek. Egyszerre kezdtek vetkőzésbe, nehéz volt eldönteni, melyiküket figyeljem. Kigombolták a blúzukat, felakasztották az ajtó melletti fogasra, aztán a kézmosóknak támaszkodva lehúzták a lábukról a harisnyát. Aztán Zsóka a melltartóját oldotta ki, húsos, lágy mellek omlottak belőle elő, sötét színű, kakaófoltszerűen elfolyó mellbimbókkal. Piri közben a bugyijából kászálódott ki, kicsit ügyetlenül, egyensúlyát majdnem elveszítve. Háttal állt nekünk, mikor előrehajolt, fenéke feszes gerezdjei közt egy pillanatra felsötétlett dús, göndör szőrzete. Zsóka közben lesodorta a fehéreneműjét már megcsodált combjain, játékosan a fogas felé dobta, de elvétette, a bugyi a csempén landolt. Addigra Piri citromhoz hasonlatos, fegyelmezett mellei is előkerültek. Zsóka még igazított egyet a felkötött haján, erre a pillanatra olyan volt, mint egy reneszánsz szobor, aztán mindketten eltűntek a zuhanyfülkék paravánja mögött. Hallottuk, ahogy megnyíltak a zuhanyrózsák csapjai, csattog a csempén a testükről lezuhanó, habos víz, s láttuk, ahogy eközben az ablak üvegére lassan rátelepszik a pára.

– Úgy tűnik, ennyi volt a mozi mára – súgta mindkét szemöldökét kissé csalódottan a magasba emelve Tibi. – És most takarodó!

Az ágyunkba visszakerülve nehezen jött a szememre álom. Zsóka mellbimbója járt sokáig a fejemben, és az a titokzatos rombusz, ami Piri lábai közt villant fel egy pillanatra. Valami ahhoz hasonlatos izgatottságot éreztem, mint pár nappal korábban, mikor először álltam a Balaton partján: az élet, ami rám vár, sokkal tágasabb, titokzatosabb, ragyogóbb, mint addig gondolhattam.

ZAKARIÁS CECÍLIA

A KÜLDETÉS

Ötvenöt perc távolsági busszal a rigai főpályaudvar, onnan pár megálló a folyó, aztán egy kis séta a campusig. Az Adattudományi Intézet még egy óra trolival, második szemeszterben ott tartják a kombinatorika kettőt. Talán a legelső alkalmat kibírom, a többire akkor se mennék be, ha offline is tudnék teleportálni. Pár csoporttársammal zötykölődök a trolin, keresztülutazunk az egész városon, alig szólok meg, nincsenek meg a szavak. Biztos tökéletesen beszélnék lettül, ha nyolcadik után apáék beírtak volna egy normális gimnáziumba Rigában, és nem maradok a faluban, az orosz nemzetiségiben. Az unokatesóm is ugyanott érettségizett, aztán kijárta a két év

technikumot, húszévesen jobban keresett, mint egy diplomás. Legalábbis szerinte. A szüleim azt gondolták, ha Alexeinek jó volt az a középsuli, nekem is az lesz.

Ha lett gimiben érettségiztem volna, most az előadások közben is fel merném tenni a kezem, nem csak utána kérdeznék, amikor a többiek már kimentek, és a tanár majdnem elpakolt. Sose tudom, hogy az anyagot nem értem, vagy csak elvesztettem a fonalat, mert nem tanultam meg elég jól a nyelvet.

Nikóval angolul szoktam megbeszélni, mi volt órán, még ez is jobban megy. Villamosmérnökre jár, nem infóra, mint én, de kell tanulnia programozni. Jó is benne. Szórakozásból készített egy Snake-et 3D-ben. Niko már másodéves, egy évem van meggyőzni, hogy inkább info masterre menjen. Egész jól tudunk segíteni egymásnak, eltart egy ideig, mire legépelem neki, mit nem értek órán, de még mindig hatékonyabb, mint a csoporttársaimmal tanulni.

Egy decemberi pénteken összeültem az aulában Leáékkal. Lea félig orosz, félig lett, mindkettőt anyanyelvi szinten beszél. Az volt a terv, hogy mind az öten elmagyarázunk egy-egy tételt, végül a többiek témájába is bele kellett szólnom, de megbántam, mert Lea nem az egyenletemet, hanem a ragozásomat javította ki. Azt hittem, olyanok leszünk, mint amikor a mágusok egy toronyban diskurálnak, de semmit se segítettek. Péntek délután Nikónak sincs órája, rég fent lehettem volna a szerveren. Ha egykor felmentem volna, már akkor is két órát kések, neki az már délután három.

A mostani félévben rászoktam arra, hogy ha harminc percnél hosszabb szünetem van, inkább ellógom az órákat. A Space-re felrakják az anyagot, és valaki úgyis feltölti a jegyzeteit a csoportfórumra. Ilyenkor eszembe jut, hogy régebben Alexei sulis után néha elvitt kocsikázni. Egyszer egészen az öbölig vitt, a homokos parton rohagáltunk, ledobtuk a cipőnket, térdig gázoltunk a tengerbe, és mire este hazaértünk, megszáradtam, így anya nem szidott le. Alexei egy éve ment ki Brightonba, egy hotelben karbantartó. Csak karácsonykor jött haza. Hozott nekem igazi angol teát, igazi angol teaboltból.

Bejárósnak lenni a legrosszabb. Apáék szerint így olcsóbban kijövünk, mintha beköltöznék egy rigai kollégiumba, de szerintem csak elpocsékolom az időmet. Próbáltam az órák közt a könyvtárban tanulni, az legalább csendes. A számítógépeik rettentően lassúak, de ott legalább senki se néz bele a monitoromba a vállam fölött, ha megnézem, írt-e Niko.

Sokkal egyszerűbb lenne, ha Niko ugyanitt tanulna, esetleg Varsóban, az még mindig közelebb van, mint London. Találkozhatnánk félúton. Elbuszoznék Vilniusig, beülnénk valahova teázni vagy egy filmre a moziban. Vagy eljöhötnék hozzánk. Még tökéletes állapotban van a Nintendo hatvannégyem, mindig mondom neki, muszáj kideríteni, melyikünk jobb Mario Kartban. Niko óvodás volt, amikor elhagyták Lengyelországot. Bárcsak az én családom is Angliába költözött volna, az olyan, mint magasabb szintről kezdeni a játékot. Ehelyett itt szívok a világ végi falunkban. Ha majd Alexeinek lesz gyereke, ő bezzeg nagyobb előnnyel fog indulni.

Nem tudom, mi lenne velem, ha a szerveren nem találkoztam volna Nikóval. Épp gyógyítót keresett a csapatába, és ehhez elég magas szinten voltam. Megkérdezte, hogy a Lauma az igazi nevem-e, erre kiakadtam, mégis ki az a hülye, aki az igazi nevével játszik, különben is, a laumák bosszúálló tündérek, és ha még jobban felidegesít, akár ki is próbálhatjuk. Tettszett neki a név, csak túl lányosnak tartotta, erre írtam neki egy ezerszavas választ. Azóta nem mond ilyeneket, pedig mindennap beszélünk. Már az MSN log fájl is többször betelt.

Óvatosan húzom be a sötétítőfüggönyt, egészen az ablak széléig, így nem szűrődik ki fény, különben reggel áttelefonálna a nagynéném, hogy aggódik, mert túl sokáig ég a lámpa. Mióta Alexei kiköltözött, engem piszkál helyette, mintha nem lenne elég, hogy közös szobánk van a húgommal, aki állandóan nyafog, mert zúg a számítógép. Már szétszedtem a gépházat, kifújtam a belsejét, a tápegységet is kicsavaroztam, hogy letöröljem a ventilátort. Még mindig hangos, de nem tudom, kit kérhetnék meg a csoportból. Niko persze egyből megoldaná. Benyomom a gépet, még biztos elérhető. Legkésőbb négyig maradhatok fent, akkor csörög apa ébresztője, fél ötkor szokott indulni az első fuvarral.

Megint nem nézem az órát, túl sokáig gyűjtögetem a gyógynövényeket a főzethez, aztán nekünk esnek páran a hordából. Hajnalban összetalálkozom apával. Először azt hiszi, felkeltem tanulni, aztán mérges lesz, ne zajongjak itt nekik éjjel, hadarja suttogva, és ha nem alszom rendesen, az órákra se fogok tudni bejárni. Az első félévben csak a diákfesztivál utáni hétfőt hagytam ki, vágom rá, mert megfáztam, különben is, az ő csörömpölésük meg engem zavar, ha kora este játszom. Bárcsak inkább lopakodó párduccá változhatnék ilyenkor.

Niko szülinapja szombatra esik, azt kérte, hogy skype-oljunk. Szerinte támadás közben is jobb lenne, ha tudnánk beszélni. Sose hallottam a hangját, mindig csak írogatunk egymásnak. Fotót is alig küldtem, nincs lila hajam és bőrpáncéлом se, akkor meg minek nézegetsen. Látott Facebookon a diákfesztiválos csoportképen, sőt, lefényképeztem magam miatta az előszobatükörben. A képen a legkevésbé bolyhos kardigánomban vagyok, félrehajtom a fejem, a hajam a vállamat súrolja, összeszorítom a szám a koncentrálistól. Nem a legjobb. Azt írta, tetszik neki a szemem. Nikónak a fotóin seszínű világos haja van, szürke szeme, beesett arcán félmosoly. A nyári képeken is hosszú ujjú felsőt visel, a csuklószorítóját gyűrögeti. Nem szereti, ha látszanak a hegek.

Szombaton nálunk mindenki korán kel, kirándulni mennek nagynénémmel. Engem is vinni akarnak, de befordulok a fal felé. Álmos vagyok, morgom. Engem sose lehet kirobbantani itthonról, csattan fel a húgom, közben a spréjével zörög. Legfeljebb összel tartok velük, ha gombát szedünk. A vargánya nem áraszt sárgás fényt, és pontokat se lehet érte kapni, csak levest főzünk belőle, amit a szalonna tesz elviselhetővé. Jobban szerettem kirándulni, amíg Alexei is itt volt. A húgom is nevetett a viccein, végigröhögtük az egész utat. Mióta Alexei kint van, állandóan elfoglalt, az üzeneteimre is alig válaszol.

Muszáj legalább pár órára egyedül maradnom. Végre elindulnak, és kimászom az ágyból. Kinyomom a nappaliban a húgom számítógépét, nehogy lassítsák a torrentjei a netet, aztán a konyhában megtalálom a maradék lekváros palacsintát, öntök a kihűlt teából. Bekapcsolom a gépem, Niko elérhető. Felugró üzenet, ha szeretném, hívhatom. Kiszaladok a konyhába egy kiskanálért, zoknival belelépek valami kiömlött vízbe. Visszamegyek, a pizsamámba törölöm a lekváros ujjamat, boldog szülinapot, pötyögöm. Bámulom a három pontot, „Niko épp üzenetet ír”. Eltűnik. Kinézek az ablakon, talán esni fog, mi van, ha a többiek hamarabb visszaérnek?

Zölden villogó telefonkagyló a monitor közepén. Másodperceken át csörög, dobog a szívem, felveszem. Zúgás, senki se szól. Ott vagy, gépelem, pont Niko is ugyanezt küldi. Várunk. Na, ki kezdi? Klikkelés, torokköszörülés. A salakos úton befordult egy teherautó, ezt hallottad? Nem. Ugat a kutyája. Hangos, az ő mikrofonja jobb. Mély levegőt veszek, ki

akarom mondani, hogy helló, de nem megy. Inkább úgy teszek, mintha nem működne a mikrofonom, és leírom, merre kalandoztam tegnap a kontinensen, miután ő kilépett. Néhány részletnél felszissen.

Csendben írogatunk egy órán át. Az asztalra hajtom a fejem, becsukom a szemem, hallgatom a billentyűkopogást, motoszkálást. Semmi se jut eszembe. Csapódik a bejáratú ajtó, a húgom fennhangon nevet. Betolakodók érkeztek. Megszakítom a hívást.

Anya engem szokott küldeni a nagynéném kertjébe, most az egyszer szívesen megyek, pedig itt semmi izgalmas nem terem, csak krumpli és hagyma. Kapálom az ágyást, idióta nyári sláger megy a rádióban, megszólal a nagynéném, hogy még magamhoz képest is csendes vagyok. Csak elgondolkodtam. Mi a helyzet Alexei-jel, kérdezem, és felnézek a szürkés felhőkre, mintha érdekelne, hogy ki fog-e sütni a nap.

Niko először csak ugráló sárkányokat küld, majd azt, hogy miért nem voltam fent este. Aludni próbáltam, írom, reggel korán keltem. Igazából csak nem tudtam, mit mondjak a skype-olás után. A szakmai gyakorlatról kérdeztem, amire jelentkezett, de nincs hír. Nem akar még a nyárra gondolni, húzós vizsgái lesznek. Náluk két hét van vissza a szorgalmi időszakból, nálunk egy. Gyorsan egymás után jelennek meg a mondatai. Ma az északkeleti régiót kell felfedeznünk, bejelöli a térképen, hol számíthatunk támadásra. Nem kérdezgetem tovább, és az sem merül fel, hogy ha felhívnánk egymást, könnyebb lenne.

Van egy hosszú hajú srác a csoportomban, reggelente a bejáratnál cigizik. Néha úgy érzem, engem bámul. Amikor a közelébe érek, elfordul, sose tudom elolvasni, mi van a pólójára írva. Legalább nem úgy néz ki, mint a többi szemüveges kocka, inkább az a fajta, aki biztos ork lenne. Elmesélem Nikónak, szerinte odamehetnék hozzá beszélgetni, kérjek tippet a beadandóhoz, vagy találjak ki akármit. Lehetne egy kicsit féltékeny. Nem tudom, miért adogat tanácsokat, ő se kommunikál a saját csoporttársaival, még a lengyelekhez sem csapódik oda, pedig tökéletesen beszéli a nyelvet. A szülei hétvégi lengyel suliba is járatták, a nagyszülei csak ezért nem szakították meg velük a kapcsolatot. Ennek ellenére nem szoktak hazalátogatni. Tizenöt évesen látta őket utoljára.

Az utolsó csütörtök reggel ötször nyomom ki az ébresztőt. Émelygek, fáj mindenem, így nem tudok bemenni az adatmodellekre, pedig a vizsgáról lesz szó. Amíg bootol a számítógép, előkotrom a fürdőszobafiókból a hőmérőt. Egyszer akarok ott lenni előadáson, akkor is belázasodom. Már esélyem sincs, hogy vizsga előtt megjegyyezzen a tanár, pedig könnyű lett volna, kevés a lány. Írnom kéne Leának, hogy figyeljen helyettem is. Megnézem, hátha indulás előtt még fent van, végiggörgetek a kiszürkült neveken, csak Nikóé zöld. Jó reggelt, gépeli, épp ellógja az óráit, délután állásinterjúra megy. Menő cég, nagy reményeket fűz hozzá, egy szaktársát diploma után átvették állandóra. Beccukom a szemem, a halántékomat döngölöm, és amikor kinyitom, ott áll a kérdés: felhívjalak? Kalapál a szívem, meg akarom írni, hogy nem vagyok jól. Csak viccelt. A következő sor, hogy mégse. Hat zárójelet küldök, ő meg egy szmájlit, aminek fura e betűk a szemei. Szívesen hallana. Csak ha megszólalsz, írom kettősponttal és P-vel. Rányomok a zöld telefonkagylóra, és beköszön, hogy helló. A hangja mélyebb, mint gondoltam, köhögök párat, csak utána beszélek.

Anya arcát csak a mosogató feletti fénycső világítja meg, beszűrődik a nappaliból a tévé hangja. Elveszek a csöpögtetőről egy poharat, és mondom neki, hogy a nagynéném szerint keresnek nyárra embereket Alexei hotelébe, akár én is megpróbálhatnám. Onnan London két óra vonattal, ezt nem teszem hozzá. A szállást biztosítják, majd takarítok vagy zöldséget aprítok. Ilyeneket itthon sem szoktál csinálni, kezdi anya, azt se tudod, hogy kell rendesen mosogatni.

Másnap mégis felhívjuk Alexeit. Apa behoz egy puffot, anya leül a húgom székére. Ki kellene jönnöd állásinterjúra, mondja Alexei pixeles képe. Az kizárt, vágja rá apa, örülünk, ha egy repülőjegyet összehozunk. Alexei ingatja a fejét, ha jönnék interjúzni, és tényleg nincs más megoldás, esetleg el tud szállásolni egy éjszakára. Nem tudja, mekkora esélyem van, de megad pár rigai közvetítőt, akiknél korábban ő is próbálkozott.

Niko hat óta fent van, együtt teázunk, átlapozom a tételeket a fél tizenegyes vizsga előtt. Fura reggel beszélni, este ez szokott lenni a nap csúcspontja, szóval ma már semmi se lesz jobb. Ha Nikónak mesélek, az offline hülyeségnek is értelme van. Beszakadt a buszmegálló teteje, láttam egy macskát a campuson, sose tudom, melyik nyelven köszönjek a kisboltban. Csak indulás előtt írom meg, hogy arra gondoltam, nyáron dolgozhatnék Angliában. Tíz kérdőjelet és egy Union Jack szívet küld. Alexei győzött meg, teszem hozzá gyorsan, mintha nem az én ötletem lenne.

Felhívom a közvetítőket, akiket Alexei ajánlott, másnap bebuszozok Rigába. Egy öltönyös fazon levegőtlen irodájában ülök, beleizzadok az egyetlen fehér blúzomba. Kicsit mosolygok, azt olvastam egy cikkben, ez jó benyomást kelt. Szerencsére pár mondat után angolra váltunk. Mit tanulok, informatikát, hol dolgoztam eddig, sehol, mennyire bírnám a tizenkét órázást, nem tudom. Pár perc alatt lenulláz, ki akarok szállni a ringből. Ha hotel, akkor konyhai kisegítő, esetleg szervírozó. Amikor angolul beszélek, sokkal jobban megnyílok, állapítja meg tíz perc után, szerinte próbáljak meg mindig ilyen lenni. A héten értesítenek, hogy beférek-e a július eleji turnusba. Kikísér, a nadrágomba törlöm a tenyerem, remélem, nem vette észre. Kezet fogunk. A váróban hozzám hasonló korúak ülnek, elképzelem, milyen lenne, ha egy műszakba osztanának be minket.

Hazafele átvágok a parkon, megnézem a vízesést, a kanálisnál totyogó vadkacsákat kerügetem. Egész szép hely, majdnem olyan szép, mint a szerveren a keleti kontinens. A fűben söröző diákok üldögélnek, biztos vizsgáról jönnek, nekem holnap lesz az utolsó, és muszáj sikerülnie, akkor júliusban már Nikóval sétálgathatok, nem itt, és nem is a fénylő vadvirágok vagy lebegő szigetek közt. Niko nem csak a játékban magasabb nálam fél fejjel. Biztos nagyobbakat lép. Azt szokta mondani, én is magas vagyok, pedig szerintem ez nem igaz, de mielőtt megsértődnék, hozzáteszi, a magasságom ideális. Elképzelem, hogy séta közben kényelmesen a vállának tudom dönteni a fejem, és ha akar, átkarolhat. Ha nem sietnének sehova, akár meg is ölelhetne, és akkor csak egymásba kapaszkodva állnánk, mondjuk egy angolkertben vagy egy borongós tengerparton.

Szokatlan a hőség, lehúszom a redőnyt, áthozom a ventilátort a nappaliból. Frissítem a honlapot, hátha feltették a pótvizsga eredményét. Repülőjegyeket böngészek, gyorsan drágulnak, most is jól jönne a teleportálás, és végre a közvetítők is visszajelezhetnének. Niko múlt héten azt írta, tudna kölcsönadni pénzt, de ezt nem akarnám elmagyarázni

anyáéknak. Ha tudnák, hogy egy idegennel beszélgetek, el se engednének, azt mondanák, Niko biztos egy ötvenéves kamionsofőr. Niko meg ezt nem szokta érteni, ő megemlítette a szüleinek, hogy majd néha leugrik Brightonba egy barátjához. Anyáék semmit se értenek. Miért játszom, miért jó az informatika, miért akarok elhúzni innen.

Niko másfél napja nem elérhető, fura, még sose csinált ilyet. Reggel írtam neki sms-t, arra se válaszolt. Mi van, ha mégis le akar rázni? Pittyeg az MSN, megdobban a szívem. Csak Alexeitől érkezett üzenet. Érdeklődik, hogy visszaírtak-e az irodától. Nem, de a gondolattól is irtózom, hogy én hívjam fel őket. Még egyszer rányomok az egyetem honlapján a frissítésre, ötvenegy százalék, átmentem, elvigyorodom. Talán most már szerencsés leszek, kifutok az előszobába a telefonhoz, felemelem a kagylót, de pár perc után kiderül, hogy kezdek elölről az álláskeresést.

Nem hoztam el a kertkulcsot, átmászok a kerítésén, leülök a padra. Anya napok óta azzal piszkál, hogy ha ennyire megjött a kedvem a nyári munkához, keressek valamit a környéken, de én le akarok lépni, csak nem tudom, hogyan. Holnap július, a félévkezdésig már nincs elég idő. Elbuktam a küldetést. Talán nem lenne baj, ha az első hónapot ellógnám. Vagy passzíváltathatnék egy félévet. Fenébe az egyetemmel, Alexei is boldogul nélküle. Niko várna a repülőtéren, egyből megismerném a képekről, a nyakába ugranék. Onnantól minden megváltozna. Pultos lennék egy kávézóban, mozijegyszedő egy plázában, vagy felcsapnék bébiszitternek. Fél év után elkopna az akcentusom, nem gondolkodnék többé a szavakon, senki se tudná, honnan jöttem. Átköltözhetnék Londonba, mindennap együtt lehetnék Nikóval.

Hazaérek, megmozgatom az egeret, felugrik az MSN-ablak. Niko egy órája hagyott üzenetet. Megkapta a gyakornoki állást, de visszamondta. A napokban telefonált a nagyszüleivel, megbeszélték, hogy meglátogathatja őket Varsóban, semmi sincs veszve, majd ő kitalálja, hogyan találkozunk. Július huszadikára van repülőjegye, a visszaútra még nincs.

KOVÁCS BÁLINT

ILLEGÁL RAVE A KÖLTÉSZET HATALMÁRÓL

Nyolckor kezdünk alapozni, nem szeretem, ha ilyen korán, de most nem baj, most egyáltalán nem baj, legalább tele leszünk, mire elkezdődik, meg kell adni az időt a rákészülésre, mind eléggé fent vagyunk már eleve, nem is kell a spuri, vagy nem is lenne muszáj, de hát okos ember nem azért spurizik, mert muszáj, adom ezt a kocsmát is, ahol kezdünk, csak kicsit túl hangosra van tekerve a hangfal, a szövegtől alig halljuk egymást, bár ahogy lemegy a negyedik kör tequila, azért már nem kell féltetni a srácokat sem, túl tudják azért kiabálni, a legjobb versszakokat meg amúgy is együtt üvöltjük a hangszóróval, körasztal, mindenki mindenkivel vájbol, én Betti

mellé sodródok, vagyis annyira nem sodródás ez, csak én teszek úgy, mintha az lenne, igazából elég régóta tetszik nekem ez a csaj, bírom az ilyen gót sztilót, nem az, hogy nem baj, hogy már kiment a divatból, hanem épp ezért, az direkt jó, ha nem érdekli, mi menő, mert a fémláncok a tépett szoknyán, a térdig érő bakancs, a neccharisnya, a vámpírfilmes, csipkés fekete blúz, a műszempilla meg az extrém alakú fekete szemüveg nem menő, de vad, és én bírom a vadmacskákat, bírom, ha harapnak, és úgy képezem, ő eléggé karmolós, szóval mellette ülök, az ötödiket már egymás poharából isszuk, és amikor a piától bepunnyadnánk, az ő sminktükreőről szívjuk fel a cuccot, ő az első utcát, én a másodikat, és ahogy benyálazza az ujját, letörli az üveget, és a maradékot az ínyére keni, közben pedig rám néz, és egyszer se pislog, az olyan, hogy végigfut a libabőr a golyóimon, nem is tudok megmozdulni, jó hülye fejfel nézhetek rá, el is neveti magát, és visszafordul a poharához, de üres, feláll, de ahhoz, hogy kiférjen, át kell másznia rajtam, szűk a hely, de azért ha nagyon akarna, elérne, nem lenne muszáj hozzám dörgölnie a fenekét, nem is azért csinálja, mert muszáj, alig várom, hogy visszajöjjön, hátha akkor se fér majd el, de nem jön vissza, Tubus az asztalra csapja a korsóját, húzóra nyomta le a sört, hogy idő van, indulni kell, messze van a hely, Baki felüvölt, valami támogatásféle akar lenni, de szerintem egyszerűen csak be van állva, és azt se tudja, merre van az előre, röhögünk rajta egy sort, Tunya segít neki felállni, vagy valami olyasmi, és elindulunk a kijárat felé, Betti épp akkor jön vissza a klóról, a szoknyáját igazgatja, majdnem nekem ütközik, vagy csak úgy tesz, hogy hozzám érhessem, én megfogom a vállát, hogy elkapjam, és irányba állítsam a kijárat felé, puha érzés, mosolyog, de úgy, hogy ne tudd megmondani, spicces, vagy gondol közben valamit, de nem tudok ezen agyalni, beütött a spuri, mehetnékem van, mintha rezegne a lábam, előre adná az ütemet, mintha már ott lennének, ahová megyünk, legyen az bármi, fogalmam sincs, hol van, Golyó találta, ő nagyon benne van ezekben, ő is szervezett már ilyen illegál rave-et, de most valami haverja haverjának a haverja intézte az egészet, valami elhagyott telep a halál faszán, órákba fog telni, amíg odaérünk, nem baj, az autóban van pár szatyor sör,

bezsúfolódunk, Betti az ölembe ül, esküszöm, nem én ajánlottam fel, vagy mittudomén, de nem úgy tűnik, mintha zavarná, és hogy engem nem zavar, az kurvára biztos, mindket tőnk kezében pia, de nem a sajátunkat isszuk, ő az én számba tölti, én az övébe, ami mellé folyik, a kezünkkel töröljük le, igazából eléggé be vagyok gerjedve, nem tudom, a piától, a cucctól, attól, hogy kurva nagy buli lesz, vagy csak Bettitől, azt hiszem, inkább a bulitól, meg ez az egész hangulat, sötét van, valahol hajtunk, a pöcsöm tudja, hol, huhognak a baglyok, vagy az a fasz Tunya, minden nagyon egyben van, ez jó este lesz, már most jó este, nagy a zaj, sok a hang, nem marad hely másra, és ez jó,

és jó a hely is, nem kamuzott a Golyó, akkora hangár, hogy a bejárattól el se látni a DJ-pultig, koromfekete minden, csak egy-két lámpa van letámasztva pár méterenként, nagyon ipari az egész, és még el se kezdődött, jó tempót nyomtunk, a legtöbben még kint támasztják az alumíniumfalakat egy doboz sörrel, egy spagóval vagy ezekkel a fasz elektromos cigikkel, valaki elhozott egy kurva nagy vízpipát, azt ülik körbe vagy tízen, olyan fűszag van, hogy ha csak arrafelé nézel, beállsz tőle, mi már nagyon mennénk, jó volt olyan korán kezdeni az alapozást, mostanra starton vagyunk, megcélozzuk a pultot, Tunya már megint rikoztok, de nem baj, igazából én is ugrálni akarok, és tudod, mit, le is szarom, hogy aki nekiáll ugrálni egy geci nagy hangárban, mint valami kecske, az idióta, kit érdekel, ha ahhoz van kedvem, úgy érzem, akkorát tudnék ugrani, hogy leverem a tető alatt a kereszt-

lécet, Betti az orrom alá nyomott még egy csíkot a kocsiban, ha nem akartam volna, akkor is fel kellett volna szívnom, vagy visszafojtanom a lélegzetemet, de mér ne akartam volna, ugrálok, a többiek engem néznek, és kurjongatnak nekem, mintha a szurkolóim lennének, de abbahagyom, mert majdnem kitörök a bokám, megyünk tovább a pult felé, vagy két és fél méter magas emelvény, a fejünk fölé magasodik, mint valami omlás nagy hegy, nem megyünk túl közel, látni akarjuk a DJ-t, aki épp akkor mászik fel egy lépcsőn, nem tudtam, hogy csaj lesz, nagyon adom, van vagy két méter magas, egy pillanatra azt fesselem, hogy óriás, ha fa lennék, akkor is ketté tudna törni, aztán rájövök, hogy a pult miatt tűnt annyira nagyra, egy pillanat alatt elmúlik a para, jobban megnézem a csajt, iszonyat beteg, valami fémlemezekből van a ruhája, ilyen tízcentis alulemezek drótokkal összefogva, az egész testén, eskü, nincs is alatta semmi más, a füléből is lóg két ilyen lemez, azok még nagyobbak, kicsit megint beparázom tőle, hogy a faszba bírja el a füle, behaluzom, hogy kiszakad az egész, becsukom a szemem pár másodpercre, mire kinyitom, elmúlik, viszont a csaj benyomott valami lámpákat, amik őt világítják meg, eszement atom, ahogy kinéz, minden fémlap máshová veri vissza a fényt, az egész hangáron végigfut az éljenezés, az emberek műanyag poharakat kezdenek dobálni, némelyik még tele van sörrel vagy valamivel, megtelt az egész hangár, valahonnan mindenki megtudta, hogy kezdődik a buli, és benyomult, aki még kint volt, a mamutcsaj felteszi a két kezét, amitől az egész teremben elül a kiabálás, egy pillanatra teljes csend, megborzongok, és végre benyomja a cuccot, pörögni kezd az első lemez, mindenki elengedi magát, iszonyat felszabadító, elsodor a hang, és kurva jó, ami a hangszóróból szól, teljes hangerővel megy, hogy

Ahova estél, ott maradsz.

A mindenségéből ezt az egyet,

ezt az egyetlen egy helyet,

de ezt azután megszerezted.

Kurva erős kezdés, mindenki elveszti az esztét, a végén már együtt üvöltjük a magnóval a legjobb részt, hogy

De most már te nem is tágítasz.

Megvakítottunk? Szemmel tartasz.

Kifosztottunk? Meggazdagodtál.

Némán, némán is reánkivallasz.

De így a hangár egyik fele a kérdést, rá a másik a választ, én is szembefordulok Bettivel, közelről kiabálok az arcába, hogy Megvakítottunk?, ő meg az enyémbe, hogy Szemmel tartasz, ez most tényleg eufória, pedig ezt a verziót nem is ismerem, nem tudom, ki mondja a verset, valami remix, lehet, hogy a geci magas csaj saját verziója, de nagyon adja, és utána se megy alább a hangulat, lekeveri az előzőt, már forog az, hogy

Majd eljön értem a halott,

ki szült, ki dajkált énekelve.

És elmúlik szívem szerelme.

A hűség is eloldalog.

Nem bírom, azt érzem, hogy egyszerre üt be minden anyag a testemben, mintha szét akarnék robbanni belülről, és tudod, mit, szét is robbanok, minden sejttem szétválk egymástól, de mégis ott maradnak egymás mellett, és a következő lélegzetvételre újra összeállnak, és iszonyat fless, sose éltem még át ilyet, mint ezer orgazmus együtt, vagy ilyen lenne,

ha be lehetne venni száz bogyeszt úgy, hogy ne legyél szarban tőle, csak a jó legyen, mert pont amikor ezt érzem, akkor tart ott a vers, hogy

Széthull a testem, mint a kelme,

mit összerágtak a molyok.

S majd összeszedi a halott,

ki élt, ki dajkált énekelve.

És hogy még jobb legyen az egész, biztos a DJ is érzi, hogy akkora a pörgés, hogy ezt nem lehet bírni, baj lesz, ha nem vesz vissza, betesz egy lassúszósat,

Tán fáj a csillagoknak a magány,

A térbe szétszórt milljom árvaság?

S hogy össze nem találunk már soha

A jégen, éjen s messziségen át?

Én meg se tudok mozdulni, de Betti odalép hozzám, és átölel, nem is az, hogy lassúszunk, igazából csak állunk ott összekapaszkodva, én nem tudok mozogni, de nem is akarok, Betti talán ringat néha, de lehet, hogy csak a cucc miatt érzem így, és akkor beüt a szar, először nem is értem, mi a fasz van, csak azt látom, hogy mindenki elkezd összevissza rohangálni, beletelik vagy húsz másodpercbe, amíg feljebb száll a köd a szememről, Betti elenged, és meglátom, hogy itt vannak a kékek, ez valami kibaszott razzia, nem tudom, honnan a faszból tudták meg, hogy itt a rave, felnézek a pultra, és ez a DJ-csaj tényleg kurva jó, nemcsak a versválasztással, de azzal is, hogy már nincs ott, se ő, se a hangcucca, konkrétan nem tudom, ez fizikailag hogyan lehetséges ennyi idő alatt, bár az is lehet, hogy most nem annyira vágom, igazából mi mennyi idő alatt történik, Betti kézen fog, és elkezd maga után húzni, és akkor én is észbe kapok, futok utána, már azt is látom, hogy kiszúrt valami kis rést a falon, fingom nincs, igazi kijárat-e, de tök mindegy, a lényeg, hogy átférünk rajta, és a kékek még messze vannak, a szemem sarkából látom, hogy elállták a kijáratot, pár szerencsétlent már a földre vittek, egy embert hárman gumibotoznak, a kurva anyjukat, meg pár srác már bilincsben van, mintha véres lenne a ruhájuk, de nem bámulhatom tovább, mert Betti jobban érnél van, mint én, áttuszkol a résen, nekiindulok, de meglátom, hogy ott áll pont előttem egy rendőr, nem tudom, én vagyok jobban meglepve, vagy ő, úgy nézünk egymásra, mint két idióta, ő láthatóan lefagy a helyzettől, és én is lemerevedek, nyüzüge kis egyszázbél gyerek, lenéz az én acélbetétes bakancsomra meg Bettiére, valamit láthat a szemünkben is, lépek egyet felé, ő meg hátralép egyet, aztán lassan hátat fordít, és a földet kezdi nézni, mintha ott se lennénk, mintha soha nem is látott volna minket, Betti megint jobban képen van, mint én, taszajt rajtam egyet hátulról, akkor én is észbe kapok, elkezdünk rohanni, elérünk a kocsigig, és kisebb csoda, de a többiek már mind ott vannak, nem tudom, hogy jutottak ki, de most nincs is idő arra, hogy megbeszéljük, elindulunk, Tubus úgy nyomja a gázt, hogy csikorognak a kerekek, nem is veszek levegőt, amíg elég messze nem vagyunk, micsoda kibaszott örület ez az este, kibaszott örület, de kurva jó, igazából kurva jó,

amikor Tubus lefékez a lakásomnál, kinyitom az ajtót, előbb Bettinek kell lekászálódnia az ölemből, hogy ki tudjak mászni én is, nyújtja értem a kezét, fogom, kiszállok, és nem engedem el, állok előtte, nézek rá, és egy kicsit meghúzom a karját, és ő nem tart ellen, lépek egyet hátra, ő lép egyet előre, és elindulunk a kapu felé, alig halljuk, hogy a többiek utánunk kiabálnak, aztán Bakí behúzza az ajtót, és hallom, ahogy elhajtanak, mi meg fel a

másodikra, kaparom elő a kulcsot, vagy háromszor nem találok be a zárba, de végül azért sikerül, belököm az ajtót, nyomomban Betti, ösztönösen tudja, merre a hálósoba, pedig sosem járt itt, igaz, nem valami nagy lakás, mire lehámozom a bakancsot, ő már az ágyon fekszik, a szobában először a hangcucchoz lépek, de nem akarok sokat baszódni vele, csak benyomom a playt, jó lesz, ami éppen benne van, ezer éve nem játszottam le semmit, sosem vagyok itthon, és akkor valami eltalálja a tarkómat, odanyúlok, Betti fekete csipketan-gája, az orromhoz emelem, beindít az illata, közben a hangszóró is dübörögni kezd,

*Te állandó vagy bennem e mozgó zürzavarban,
tudatom mélyén fénylesz örökre mozdulatlan
s némán, akár az angyal, ha pusztulást csodál,
vagy korhadt fának odván temetkező bogár.*

Lerugdosom magamról a nadrágot meg az alsót, fél lábon ugrálok, mint egy kretén, de végre sikerül, és odalépek az ágyhoz, Betti két bakancsa a takaró két oldalán, széttárt lába közé fekszem, beszívom az őrzítő illatot, és nyalni kezdem, de pár perc után magához rán-gat, beléhatolok, mélyen magába húz, a fenekemen érzem, ahogy hozzám tapad a bakan-csa gumisarka, nem tudok a szemébe nézni, a vállába fúrom a fejem, a szája a fülem mellett, végül sikítani kezd, olyan élesen, hogy fáj a dobhártyám, és megremeg alattam, a lábával még erősebben húz, és mindenével szorít, a hangszóróból épp az szól, hogy

*halkan toppan a szó, majd röppöl és zuhan,
épp úgy mint a halál. És suhogó, teli csönd
hallgat utána.*

És felkiáltok én is, a vállá tompítja a hangom, és beleélvezek, és ezzel együtt kiürül belőlem minden, a pia, a cucc, az adrenalin és a teljes ma este, és betölti a helyét a rohadék mocsok, ezt az ajtót rég bezártam, de most valami betörte, és érzem, hogy rám borul az egész, belém hasít, hogy pont ez, ugyanez szólt akkor is, amikor vele utoljára, Laurával, ugyanezen az ágyon, hogy *épp úgy mint a halál*, de ez már soha többet nem lesz, mert akkora fasz voltam, hogy elengedtem, én engedtem el, én küldtem el, és nem mondtam később se, hogy fasz voltam, amíg még lehetett volna, most már késő, megfeszül a testem, mintha görcs állna belém, ugyanaz a görcs, ami egész nap, mindennap bennem van, és próbálom felidézni, milyen volt Laurával, de már nem tudom, csak hogy puha, amilyen azóta se, és azelőtt se, nem akarom azt hallani a fejemben, hogy az egész kurva életben egyszer éltem úgy, hogy a dolgoknak volt értelmük, vele, és elbasztam, nem akarok emlékezni arra, milyen volt, amíg ő velem volt, és én milyen voltam, amíg vele voltam, mert ezt elbasztam, nincs visszaút, nem tudok a nőre nézni mellettem, fel kell állnom, Betti csak halkan liheg, talán el is aludt, hát ha el tudott aludni, biztos bevett valamit, amit én nem, megkeresem a táskáját, és belenyúlok, kell még lennie benne valami cuccnak, kell még valami anyag, ami visszazárja az ajtót, nem akarok arra gondolni, hogyan basztam el az egészet, megtalálom a fekete hollós tégelyt, de kiesik a kezemből, kiesik a táska is, állok ott, meztelenül, utánakapnék, de nem tudok megmozdulni, és nem tudom, mi lesz, csak azt a tégelyt érjem el valahogy, anélkül nem fog menni, csak ez az egy biztos.

